

min Mening efter en Vækkelse. En kirkelig Retning kommer først til Stede, naar en Vækkelse har kaldt saa mange til at slutte sig sammen, at den, om jeg saa maa sige, kan være sig selv nok, at dens Præster og Missionærer ville have Arbejde nok med at holde sammen paa dem, de have vakt. Da først vil der komme en Retning. Saa længe Vækkelsesarbejdet er i fuld Gang, vil man se bort fra Retningen og kun se paa det centrale. Jeg kunde derfor ønske, at der blev sat endnu skarpere Betingelser for at deltage i Valget til Menighedsraadene, end denne Lov sætter. Minimum maatte dog være, at Vælgerne vedkendte sig den kristne Tro og stod i den danske Folkekirke, og at denne blev pointeret som evangelisk-luthersk.

Man vil indvende, at en Del Medborgere derved ville blive udelukkede fra Valgret. Dette maa jeg indrømme. Men er det da en Uretfærdighed, der sker mod dem? Jeg skal nævne et Eksempel fra det praktiske Liv. Naar man f. Eks. vil bestemme, hvordan Jernbanetogene skulle gaa, vil man da tage alle dem med paa Raad, der maaske kun køre en eller to Gange om Aaret paa Jernbane? Nej, det vil man ganske sikkert ikke. Man vil lytte efter Raad fra dem, der jævnlig bruge Jernbanen. Skellet, hvorefter man kan finde den virkelige, levende Kristne, er meget vanskeligt at sætte, det kunne vi Mennesker ikke sætte, men der er dog visse Grænser, der kunne drages. Det har været et oldkirkeligt Skel at regne dem til Menigheden, der deltage i Nadverbor-det. Vel ved jeg, at der mod dette Skel kan rejses store Indvendinger. Der kan rejses den Indvending, at der kan være Folk, der gaa til Alters af Vane, og der kan rejses den Indvending, at der kan være Folk, som gaa til Alters af Hykleri, og at hvis Skellet bliver sat saaledes, kunne Folk gøre det for at faa Valgret. Det vil jeg lade staa altsammen og dog sige, at indenfor den Kreds, jeg har nævnt, vil man sikkert i en evangelisk-luthersk Menighed træffe de virkelige Kristne, og det, det gælder om, naar kristeligt Liv skal oparbejdes, er, at de komme til at gaa i Spidsen, som kunne formodes at have kristeligt Liv. Kristendommen er noget af det mest personlige,

om jeg saa maa sige: det personligst personlige, men den er alligevel en Samfundssag, som ethvert Stats- og ethvert Kommunesamfund maa være interesseret i, nemlig at Menneskene blive saa gode som muligt. Det, der er et af Kristendommens Maal, er at bringe Folk til at gøre det gode uden at tvinge dem ved Lov. Kunde man bringe Folk til at gøre det gode uden at skrive Lovparagraffer og diktere Straffe og vedtage Bøder, vilde der være meget vundet.

Der er fra visse Sider gjort Fordring paa, at der samtidig med Menighedsraadet skulde indføres en Kirkedag. Jeg vil ikke opstille dette som en absolut Betingelse for at stemme for en Menighedsraadslov. Jeg kunde tænke mig, at Menighedsraadene, hvis vi kunde finde de virkelige Kristne, kunde blive saa gode, at der paa dem kunde opbygges en Kirkeforfatning, og jeg vilde anse en Kirkeforfatning, der blev opbygget paa de virkelig Kristne, for meget bedre end en Kirkeforfatning, der blev opbygget paa Biskopper o. s. v.; den vilde have mere Rod, mere Bærekraft i Folket. Men naar vi faa disse Menighedsraad, kan jeg ikke se andet, end at de i Virkeligheden ville lægge Grunden til en Kirkeforfatning, idet Menighedsraadene sikkert ville sammenslutte sig provstivis eller stiftsvis og danne større Menighedsraadmøder i Lighed med, hvad Sogneraadene gøre, og der er ingen Minister eller Biskop i Verden, som kan forbyde disse Menighedsraads-sammenkomster at sætte paa deres Program: Hvordan ønske vi, at Præsterne skulle være, hvilken Præstetype ville vi have frem? Den højtærede Kultusminister har omtalt en mulig Omlægning af Præsternes Uddannelse, og dette Spørgsmaal kan meget let komme til Forhandling der, saa at der derfra kan komme Anvisning paa, at Præsterne bør uddannes paa den og den Maade: Saadanne og saadanne Præster ønske vi. Og jeg gad nok vide, om et folkeligt Ministerium vilde kunne lade være med at tage Hensyn til dette, naar det kom fra en Institution, som Rigsdagen har været med til at lave. Derfor mener jeg, at vi maa have Menighedsraadene saa gode som muligt. Det maa jeg forlange, for at jeg skal give Forslaget min Tilslutning.